

กฎหมายในการควบคุมน้ำหนัก

1 กฎหมายในการควบคุมน้ำหนักรถในอดีต

1.1 การกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุกตามประกาศผู้บัญชาการทางหลวงฯ ซึ่งมีการกำหนดพิกัดน้ำหนักดังต่อไปนี้

- ก่อนปี พ.ศ. 2519 การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก 10 ล้อ อยู่ในเกณฑ์ 18 ตัน
- ปี พ.ศ. 2535 การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก 10 ล้อ อยู่ในเกณฑ์ 21 ตัน
- ปี พ.ศ. 2546 การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก 10 ล้อ อยู่ในเกณฑ์ 26 ตัน
- ปี พ.ศ. 2548 การกำหนดพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุก 10 ล้อ อยู่ในเกณฑ์ 25 ตัน

1.2 ความเป็นมาของการประกาศพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกพ่วง 7 เพลา 24 ล้อ

- ประกาศผู้บัญชาการทางหลวง ฉบับที่ 1 วันที่ 28 ธ.ค. 2548 ไม่ได้กำหนดพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลา 24 ล้อ

- ประกาศผู้บัญชาการทางหลวง ฉบับที่ 2 ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 30 มิ.ย. 2552 (โดยนายสุพจน์ ทรัพย์ล้อม อทล.) ได้ออกประกาศพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลา 24 ล้อ (ออกประกาศน้ำหนัก) โดยประกาศแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 ผ่อนผัน ตั้งแต่ 1 ก.ค. 2552 ถึง 31 ธ.ค. 2555 มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 53 ตัน
- ระยะที่ 2 ตั้งแต่ 1 ม.ค. 2556 เป็นต้นไป มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน

เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจากการดำเนินการตามนโยบาย รวค. ที่เห็นชอบตามมติที่ประชุมคณะกรรมการพิจารณาผลกระทบและกำหนดพิกัดน้ำหนักบรรทุก

- ประกาศผู้บัญชาการทางหลวง ฉบับที่ 3 ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 30 พ.ย. 2552 (โดยนายวีระ เรืองสุขศรีวงศ์ อทล.) (ผ่อนผันครั้งที่ 1) ได้ประกาศผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลา 24 ล้อ โดยแบ่งเป็น 3 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 ผ่อนผันให้มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 58 ตัน จนถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2554
- ระยะที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2555 ถึง 31 ธ.ค. 2555 ผ่อนผันให้มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 53 ตัน
- ระยะที่ 3 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2556 เป็นต้นไป มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน

เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจาก ดำเนินการตามมติที่ประชุมที่ คค. เนื่องจากบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการเสียหายได้จากการเพิ่มเพลลาจาก 6 เพลลา เป็น 7 เพลลา และลดผลกระทบต่อผู้บริโภค

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวง ฉบับที่ 4 (ผ่อนผันครั้งที่ 2) ราชกิจจานุเบกษา วันที่ 30 ธ.ค. 2554 (โดยนายวันชัย ภาคลักษณ์ อทล.) ขยายเวลาผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลลา 24 ล้อ โดยประกาศผ่อนผันแบ่งเป็น 2 ระยะ คือ

- ระยะที่ 1 ผ่อนผัน ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2555จนถึงวันที่ 31ธ.ค. 2555 มีน้ำหนักไม่เกิน 58 ตัน
- ระยะที่ 2 ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2556 มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน

เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจากดำเนินการตามมติที่ประชุมที่ คค. เพื่อรอผลการศึกษาน้ำหนักบรรทุกที่เหมาะสม เนื่องจากผู้ประกอบการขนส่งไม่ยอมรับเหตุผลทางวิชาการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยจะจ่ายเงินเพื่อศึกษาจาก กปด. แต่ต่อมาไม่ได้รับงบประมาณ

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวง ฉบับที่ 5 (ผ่อนผันครั้งที่ 3) (โดยนายชัชวาลย์ บุญเจริญกิจ อทล.) ได้ขยายเวลาผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลลา 24 ล้อให้มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 53 ตัน ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2556 จนถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2556 และตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน

เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจากดำเนินการตามมติที่ประชุมที่ คค. เพื่อรอผลการศึกษาน้ำหนักบรรทุกที่เหมาะสม และ กปด. ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการศึกษาและจะดำเนินการศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวง ฉบับที่ 6 (ผ่อนผันครั้งที่ 4) (โดยนายชัชวาลย์ บุญเจริญกิจ อทล.) ได้ผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลลา 24 ล้อให้มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 58 ตัน ตั้งแต่วันที่ 22 ม.ค. 2556 จนถึงวันที่ 31 ธ.ค. 2556 และตั้งแต่ 1 มกราคม 2557 มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจากดำเนินการตามมติที่ประชุมที่ คค. เพื่อรอผลการศึกษาน้ำหนักบรรทุกที่เหมาะสม และ กปด. ได้รับงบประมาณเพื่อดำเนินการศึกษาและให้ ขบ. ดำเนินการศึกษาให้แล้วเสร็จภายใน 6 เดือน

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวง ฉบับที่ 7 (ผ่อนผันครั้งที่ 5) โดยนายชัชวาลย์ บุญเจริญกิจ อทล. ได้ผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถพ่วง 7 เพลลา 24 ล้อให้มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 58 ตัน ตั้งแต่วันที่ 1 ม.ค. 2557 จนถึงวันที่ 30 มิ.ย. 2556 และตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2557 มีน้ำหนักรวมไม่เกิน 50.5 ตัน เหตุผลในการออกประกาศเนื่องจากดำเนินการตามมติที่ประชุมที่ คค. เพื่อให้ผู้ประกอบการขนส่งได้เตรียมพร้อมในการปรับลดน้ำหนัก ตามผลการศึกษา

1.3 ความเป็นมาของการประกาศพิกัดน้ำหนักของรถบรรทุกกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ ฉบับที่ 1 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 22 ธันวาคม 2548 ได้ออกประกาศพิกัดน้ำหนักของรถพ่วงกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ ให้มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 50,500 กิโลกรัม และตัวรถต้องมีระยะห่างระหว่างสลักพ่วง (KING PIN) ไม่น้อยกว่า 8 เมตร

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ ฉบับที่ 2 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2552 ได้ออกประกาศพิกัดน้ำหนักของรถพ่วงกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ เป็นดังนี้

1) รถกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ ที่จดทะเบียนตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2553 เป็นต้นไป (ตัวรถต้องมีระยะห่างระหว่างสลักพ่วง (KING PIN) ไม่น้อยกว่า 8 เมตร มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 50,500 กิโลกรัม

2) รถกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ ที่จดทะเบียนก่อนวันที่ 1 มกราคม 2553 และตัวรถมีระยะห่างระหว่างสลักพ่วง (KING PIN) ต่ำกว่า 8 เมตร ให้มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 50,500 กิโลกรัม และตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2558 เป็นต้นไป (ผ่อนผันให้ 5 ปี) ต้องมีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกดังนี้

- ตัวรถลากจูงและตัวรถกึ่งพ่วงที่มีระยะ (KING PIN) ตั้งแต่ 7 เมตรขึ้นไปแต่ไม่ถึง 8 เมตร มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 49,000 กิโลกรัม

- ตัวรถลากจูงและตัวรถกึ่งพ่วงที่มีระยะ (KING PIN) ตั้งแต่ 6 เมตรขึ้นไปแต่ไม่ถึง 7 เมตร มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 47,000 กิโลกรัม

- ตัวรถลากจูงและตัวรถกึ่งพ่วงที่มีระยะ (KING PIN) ตั้งแต่ 4.5 เมตรขึ้นไปแต่ไม่ถึง 6 เมตร มีน้ำหนักยานพาหนะรวมน้ำหนักบรรทุกไม่เกิน 45,000 กิโลกรัม

- ประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฯ ฉบับที่ 8 ราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 9 มีนาคม 2558 ได้ผ่อนผันให้รถพ่วงกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ สามารถบรรทุกน้ำหนักไม่เกิน 50,500 กิโลกรัม ผ่อนผันต่ออีก 6 เดือน จนถึงวันที่วันที่ 31 สิงหาคม 2558

สาเหตุที่ผ่อนผันพิกัดน้ำหนักของรถกึ่งพ่วง 6 เพลา 22 ล้อ เนื่องจากแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของสมาคมการขนส่งทางบกแห่งประเทศไทย และบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ประกอบการขนส่งในการปรับตัวและปรับปรุงรถ โดยการเพิ่มความยาวของระยะ KING PIN เพื่อให้สามารถบรรทุกน้ำหนักได้มากขึ้น ตามมติที่ประชุม เรื่องการขอผ่อนผันบังคับใช้กำหนดจุดคึงพิน และน้ำหนักบรรทุกสินค้า เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2558

โดยมีท่านพลตำรวจโท วรศักดิ์ นพสิทธิพร ผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำกระทรวง สำนักงานรัฐมนตรี เป็นประธานที่ประชุม ที่ประชุมมีมติผ่อนผันการบังคับใช้ระยะ KING PIN ของรถบรรทุกกึ่งพ่วงประเภทดังกล่าวออกไปอีก 6 เดือน

1.4 บทลงโทษ

บทลงโทษการบรรทุกน้ำหนักเกิน ตาม พรบ. ทางหลวง 2535 มาตรา 73/2 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 6 เดือน หรือปรับไม่เกิน 10,000 บาท หรือทั้งจำและปรับ

2. กฎหมายในการควบคุมน้ำหนักรถในปัจจุบัน

2.1 การกำหนดน้ำหนักบรรทุกในปัจจุบัน เป็นไปตามประกาศผู้อำนวยการทางหลวงฉบับที่ 1 (พ.ศ. 2548) และ ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2552) โดยรถ 10 ล้ออยู่ในเกณฑ์ 25 ตัน

2.2 การกำหนดน้ำหนักบรรทุกในกลุ่มประเทศ อาเซียน ตามพิธีสาร 4 (Protocol 4) ได้กำหนดพิสัยน้ำหนักไว้ตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบการกำหนดน้ำหนักรถในกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศไทย

ลำดับที่	ประเภทรถบรรทุก	น้ำหนักรถบรรทุกกลุ่มประเทศอาเซียน (ตัน)	น้ำหนักรถบรรทุกประเทศไทย (ตัน)
1	รถ 3 เพลา 10 ล้อ	21	25
2	รถ 4 เพลา 12 ล้อ	25	30
3	รถกึ่งพ่วง 4 เพลา 14 ล้อ	32	25
4	รถกึ่งพ่วง 4 เพลา 18 ล้อ	36	45
5	รถกึ่งพ่วง 4 เพลา 22 ล้อ	38	50.5

แต่การบังคับใช้น้ำหนักบรรทุกต้องขึ้นอยู่กับข้อกำหนดน้ำหนักในประเทศนั้นๆ ด้วย ถ้าบังคับกับประเทศตนเองต้องบังคับกับคนต่างชาติในเกณฑ์เดียวกันด้วย